

KAZGOR

ЖОБАЛАР · ПРОЕКТЫ · PROJECTS

УДК 71(084)
ББК 85.11.Я6
К14

К14 KAZGOR. Проекты. – Алматы: Издательство «Basbaqan», 2019. – 368 с.

ISBN 978-9965-28-419-9

KAZGOR

ЖОБАЛАР • ПРОЕКТЫ • PROJECTS

УДК 71(084)
ББК 85.11.Я6

ISBN 978-9965-28-419-9

© Проектная академия «KAZGOR», 2019
© Издательство «Basbaqan», 2019

 KAZGOR ҚҰРЫЛҒАН ЖЫЛЫ
ОСНОВАН В
FOUNDED IN **1930**

BASBAQAN

Мазмұны

Содержание

Contents

7	Алғысөз Предисловие <i>Foreword</i>
8	КАZGOR: өткеннен ұлағат – ертеңге аманат KAZGOR: опыт прошлого – вызовы будущего <i>KAZGOR: past experience – challenges ahead</i>
20	Жобалар Проекты <i>Projects</i>
324	Шет елдік серіктестердің жобаларына ілеспе кеңес беру Консультационное сопровождение проектов зарубежных партнеров <i>Foreign partners design projects consulting services</i>
346	Тарихы История <i>History</i>
350	Жетістіктері Достижения <i>Awards</i>
356	Марапаттары Награды <i>Award winning projects</i>
362	Көрсеткіш Указатель <i>Index</i>

1930 жылы Алматыда KAZGOR-дың негізін салған жобалау кеңсесі құрылған болатын. Содан бері 90 жылға жуық уақыт өтті, сол жылдар аралығында компанияның мамандары 7900-дан аса жобаларды орындады. Бұл кітапта осы орасан зор сәулет өнері мұрасының тек аздаған бөлігі ғана берілген.

Жобалармен бірге оларға ілесе жүретін құжаттардың негізінде құрастырылған мәтіндер, сонымен бірге қолмен салынған сызбалар мен графика, макеттер, компьютерлік графика біздің компаниямыздың жұмыс істеу әдістері туралы, нобайлар мен сызбалардан бастап, салынған ғимараттар мен кешендерге дейінгі жобалау процесі туралы сіздерге мәлімет береді.

Біздің жобаларымыз – бір ұжымға біріккен кәсіби мамандардың біртұтас шығармашылығының нәтижесі. Оқырмандар KAZGOR-дың жылдар сынынан өтіп, өз ісімізге деген адалдығымыздың негізін құрайтын ұжымдық рухымыз бен қағидаттарымызға лайықты бағасын берер деп үміттенеміз.

KAZGOR құрылған кезден бері біздің жұмысымызды өз тәжірибелерімен, білімдерімен, көрсеткен мүмкіндіктерімен байытып келе жатқан әріптестерімізге, серіктестерімізге, тапсырыс берушілерімізге тілектестіктері мен қолдаулары үшін алғысымыз мол.

В 1930 году в Алматы была организована проектная контора, заложившая основы KAZGOR. С тех пор прошло почти 90 лет, на протяжении которых специалистами компании выполнено более 7900 проектов. В этой книге представлена лишь небольшая часть этого архитектурного наследия.

Тексты, составленные на основе документов, непосредственно сопровождавших проекты, а также зарисовки от руки, ручная графика, макеты, компьютерная графика дадут вам представление о методах работы нашей компании и процессе проектирования – от эскизов и чертежей до построенных зданий и комплексов.

Наши проекты – это результат совместного творчества профессионалов, объединенных в одном коллективе. Мы надеемся, что читатели по достоинству оценят корпоративный дух и принципы KAZGOR, пронесенные через годы и лежащие в основе преданности своему делу.

Мы благодарны за доброжелательное отношение и поддержку нашим коллегам, партнерам, заказчикам, которых за годы существования KAZGOR было очень много и которые обогатили нашу работу своим опытом, знаниями и предоставленными возможностями.

In 1930, the design office has been established in Almaty laying the foundation for KAZGOR. Almost 90 years have passed since then, and over this period the specialists of the company has delivered more than 7900 designs. This book offers only a small portion of this architectural heritage.

Texts, prepared based on design deliverables, as well as hand drawings, hand-made graphics, physical models, computer graphics will offer you a glimpse into the methods and design process of our company from gestural sketches and drawings through to constructed buildings and developments.

Our designs are the result of collaborative creativity of professionals united in one team. We hope that readers will appreciate the KAZGOR's years-long corporate spirit and principles underlying our commitment.

We are grateful for the friendly attitude and support of our colleagues, partners, clients whose number was innumerable over the years of KAZGOR's existence and who have enriched our work with their expertise, knowledge and chances offered.

KAZGOR: өткеннен ұлағат – ертеңге аманат

Шағын ғана жобалау кеңсесінен «Казгорстройпроект» Жетекші мемлекеттік жобалау институтына, кейіннен «KAZGOR» жобалау академиясы болып қайта құрылған мекеменің күрделі де бай тарихы Қазақстан сәулетінің бүкіл қалыптасу жолының айнасы іспетті.

1930-40-жылдар. Республикада жеке жобалау базасын құру мақсатында Қазақ КСР Халық Комиссарлары Кеңесінің 1939 жылдың 24 қыркүйегіндегі «Құрылыс ісін тәртіпке келтіру туралы» Қаулысымен «Казгоспроект» өңірлік жобалау ұйымы құрылған болатын, ол өз жұмысын қазанның 5-інде бастап, іс жүзінде XX ғасырдағы қазақстандық сәулет өнерінің өркендеуіне жол салды.

Алғашқы жылдардың қиындықтарына қарамастан, кеңсе отандық жобалау ісінің негізін құрды. Осы кезеңде Алматы қаласы үшін Ф.Дзержинский атындағы клуб, Құрманғазы атындағы консерватория, Қазақ геология басқармасы ғимараттары жобаланды, сондай-ақ бірқатар министрліктер мен ведомстволардың, 440 және 880 оқушыға арналған мектептердің, денсаулық сақтау, мәдениет және сауда объектілерінің, тұрғын үйлердің жобалары да орындалды.

1939 жылы кеңсе «Казгоспроект» республикалық жобалау тресті болып қайта құрылып, ол республикамыздың зауыттарды, фабрикаларды, көмір шахталары мен сол жылдары ашылған басқа кен орындары инфрақұрылымы объектілерін жобалаумен айналысатын жобалау ұйымдарын біріктірді.

Ұлы Отан соғысы жылдары трестің көптеген қызметкерлері майданға кетті. Негізінен әйелдерден құралған жобалаушылардың шағын ұжымы ұрыс орындарынан көшірілген өнеркәсіптік кәсіпорындарды орналастыруға арналған ғимараттарды реконструкциялау, соғыс жылдары салынып, көмір шығарған Біршоғыр, Леңгір және Келтемашат кенорындарындағы көмір шахталарын жобалау жұмыстары бойынша ауқымды жұмыстар жүргізуге мәжбүр болды.

Елдің халық шаруашылығын жеделдете дамыту жылдары болған соғыстан кейінгі жылдары Казгоспроект тағам және жергілікті өнеркәсіп кәсіпорындарының жобаларын әзірледі. Қазақстанның дамып келе жатқан қалаларын енді мектептермен, жоғарғы оқу орындарымен, ауруханалармен және бірінші кезекте тұрғын үймен қамту керек болды.

1950-60-жылдар. Бұл жылдары институт ұжымы типтік жобалауда және сейсмикаға төзімді құрылысты дамытуда жаңашылдық танытты. Ұжым әзірлеген тұрғын және қоғамдық ғимараттардың типтік жобаларының сериялары республикада құрылысты индустрияландыру негізін салып, Қазақстаннан алыс шет жерлерде де кеңінен таралды.

1951 жылы кеңсе ғимараттардың конструкциялық талаптарына сәйкес әртүрлі әрі ең күрделі жобаларды орындай алатын Қазақстанның жетекші жобалау ұйымы –

KAZGOR: опыт прошлого – вызовы будущего

В непростой и богатой событиями истории становления от маленькой проектной конторы до Головного государственного проектного института «Казгорстройпроект», который впоследствии преобразовался в Проектную академию «KAZGOR», как в зеркале отразилась вся история архитектуры Казахстана.

1930-40-е годы. Постановлением Совета Народных Комиссаров Казахской ССР «Об упорядочении строительного дела» от 24 сентября 1930 года, в целях создания собственной базы проектирования в республике была организована краевая проектная организация «Казгоспроект», начавшая свою деятельность 5 октября того же года, что фактически положило начало возрождению казахстанской архитектуры в XX веке.

Несмотря на сложности первых лет, контора заложила основы отечественного проектного дела. В этот период для города Алматы были спроектированы здания Клуба им. Ф. Дзержинского, Консерватории им. Курмангазы, Казгеологуправления, а также выполнены проекты зданий ряда министерств и ведомств, школ на 440 и 880 учащихся, объектов здравоохранения, культуры и торговли, жилых домов.

В 1939 году контора была реорганизована в республиканский проектный трест «Казгоспроект», объединивший проектные организации всей республики и занимавшийся проектированием заводов, фабрик, угольных шахт и других объектов инфраструктуры месторождений, открытых в те годы.

В годы Великой Отечественной войны многие сотрудники проектного треста ушли на фронт. Небольшому коллективу проектировщиков, состоявшему в основном из женщин, пришлось проделать масштабную работу по реконструкции зданий для размещения в них эвакуированных из мест боев промышленных предприятий, проектированию угольных шахт на Берчогурском, Ленгерском и Кельтемашатских месторождениях, которые были построены в годы войны и выдавали уголь.

В послевоенные годы, ставшие годами ускоренного развития народного хозяйства страны, «Казгоспроект» были разработаны проекты предприятий пищевой и местной промышленности. Растущие города Казахстана нужно было обеспечивать школами, вузами, больницами и, в первую очередь, жильем.

1950-60-е годы. В эти годы коллектив института выступил новатором в развитии типового проектирования и сейсмостойкого строительства. Разработанные им серии типовых проектов жилых и общественных зданий, которые заложили основу индустриализации строительства в республике, получили широкое распространение далеко за пределами Казахстана.

В 1951 году контора была реорганизована в республиканский проектный институт «Казгосстройпроект» – ведущую проектную организацию Казахстана, способную выполнять проекты самых разнообразных и сложных по конструктивным требованиям

KAZGOR: past experience – challenges ahead

KAZGOR's challenging and eventful history - from a small design office to the Kazgorstroyproekt Leading State Design Institute, which was later reorganised into the KAZGOR Design Academy - mirrored the entire history of Kazakhstan's architecture.

1930s to 40s. Under the Decree of the Council of People's Commissars of the Kazakh SSR «On civil engineering regulation» dated 24 September 1930, Kazakhstan has established the Kazgosproekt Regional Design Organisation to create its own design framework; Kazgosproekt was launched on 5th October of the same year starting actually the revival of Kazakhstan's architecture in the 20th century.

Despite the first years' challenges, the office has laid the foundation of the national designing. During this period of time, the following Almaty buildings have been designed: Dzerzhinsky Club, Kurmangazy Music Conservatory, Kazakhstan Geology Administration, as well as a number of ministries and agencies; schools for 440 and 880 students; health, cultural and shopping facilities; residential buildings.

In 1939, the office was reorganised into the Kazgosproekt Republican Design Trust that brought together all republican design organisations under one umbrella and was engaged in the design of plants, factories, coal mines and other infrastructure facilities of deposits discovered in those years.

During the Great Patriotic War, many employees of the Design Trust went off to war. A small and mainly women's design team had to put a lot of effort to renovate buildings required to accommodate industrial enterprises evacuated from the battle areas, to design Berchogur, Lenger and Keltemashat coal mines, which were built during the war and produced coal.

In the post-war years of accelerated growth of the Kazakhstan's national economy, Kazgosproekt has developed designs of food and local industry enterprises. Kazakhstan's expanding cities required schools, universities, hospitals and, above all, dwellings.

1950s to 60s. In those years, the Institute was an innovator of the prototype design and seismic resistant construction. The Institute's series of prototype designs for residential and public buildings, which provided the basis for the national construction industrialisation, were widely practiced far beyond the borders of Kazakhstan.

In 1951, the office was reorganised into the Kazgosstroyproekt Republican Design Institute - the Kazakhstan's leading design organisation capable of designing the most diverse and structurally complicated buildings.

The following Almaty buildings have been constructed: House of the Government of the Kazakh SSR, Kazakhstan Consumers Union, House of Writers, higher educational

Дзержинский атындағы клуб, Алматы (1933).
Клуб им. Дзержинского, Алматы (1933).
Dzerzhinsky Club, Алматы (1933).

«Казгосстройпроект» республикалық жобалау институты болып қайта құрылды.

Алматыда Қазақ КСР Үкіметінің Үйі, Қазақ тұтынушылар одағының үйі, Жазушылар үйі, жоғарғы оқу орындарының ғимараттары, жауапты жұмыскерлер мен мәдениет қайраткерлеріне арналған тұрғын үйлер салынды.

Тың және тыңайған жерлерді игеру жылдары сол кезде «Казгипрогорсельстрой» атауын алған институт қысқа мерзім ішінде Қазақстанның астық егетін барлық өңірлерінде 300-ден аса кеңшарлар мен кенттердің, Алматы және Орал облыстарында көптеген өнеркәсіптік объектілердің жобалары орындалып, Ақмола қаласының бас жоспары әзірленді.

1960-70-жылдар академия тарихында жаңа сәулет пішімдері мен құрылыс салу әдістерін шығармашылық тұрғыдан іздестіру, сондай-ақ республикамызда ұлттық сәулет мектебін қалыптастыру жылдары ретінде белгілі. Бұл кез азаматтық және тұрғын үй құрылысының қарқынды дамуымен тұспа-тұс келді. Институттың атауы «Казгорстройпроект» Жетекші мемлекеттік жобалау институты болып өзгеріп, оның қызмет саласында енді Қазақстанның бүкіл аумағындағы қалалар мен қала типтес кенттердің аудандық жайғасымдарын, бас жоспарларын, сейсмикалық белсенді оңтүстік аудандарға арналған эксперименттік тұрғын және қоғамдық ғимараттарды, республикалық мақсаттағы ірі жеке жобаларды әзірлеу жұмыстары қамтылды.

КСРО аумағында тұңғыш рет институт сейсмикалық белсенділігі жоғары аудандар үшін көпқабатты ірі панелді типтік тұрғын үйлер мен қоғамдық ғимараттардың сериясын жобалап, кейіннен сырғымалы қалып әдісімен тұтасқұйма темірбетоннан тұрғызылатын 12 қабатты тұрғын үйдің жобасы әзірленіп, тұңғыш рет іске асырылды.

Сейсмикаға төзімді ғимараттарды эксперименттік жобалаудан басқа институт климаты мен экологиясына қатысты суық жерлерге арналған объектілердің жобаларын әзірледі. Институт мамандары өмір сүру ортасын желден, шаңнан, ыстық мен аяздан қорғау амалдарын әзірлеп, олар мұнай және газ кенорындарын игеру орындарындағы қалалар мен кенттерде сәтті пайдаланылды.

1970-жылдары Алматыда бірқатар бірегей объектілер – Ленин атындағы сарай (қазіргі Республика сарайы), Офицерлердің округтық үйі, АММК Мәдениет сарайы, Саяси ағарту үйі, сондай-ақ КСРО көлеміндегі сейсмикалық белсенді ауданда салынған 25 қабатты «Қазақстан» қонақүйі жобалары жасалады. Ленин атындағы даңғылдың (қазіргі Достық даңғылы) көшенді құрылысын салу қалақұрылысы сәулетін дамытудағы маңызды белес болды.

Казгорстройпроект ұжымы 12 рет бүкілодақтық социалистік жарыстарда бірінші орындарды иеленіп отырды – бұл еліміздің ең жоғарғы марапаттары болатын. 1980 жылы

Қазақ медицина институтының бас корпусы, Алматы (1951).
Главный корпус Казмединститута, Алматы (1951).
Kazakh Medicine Institute main building, Алматы (1951).

зданий.

В Алматы были построены здания Дома Правительства Казахской ССР, Казпотребсоюза, Дома писателей, высших учебных заведений, жилых домов для ответственных работников и деятелей культуры.

В годы освоения целинных и залежных земель институт, получивший к тому времени название «Казгипрогорсельстрой», за короткий срок выполнил проекты более 300 совхозов и поселков во всех зерносеющих регионах Казахстана, многих промышленных объектов в Алматинской и Уральской областях, был разработан генеральный план города Ақмолинска.

1960-70-е годы в истории академии известны как годы творческого поиска новых архитектурных форм и методов застройки, а также формирования собственной национальной архитектурной школы в республике. Это время совпало с размахом гражданского и жилищного строительства. Институт был переименован в Главной государственной проектной институт «Казгорстройпроект», в профиль работы которого теперь входила разработка районных планировок, генпланов городов и поселков городского типа для всей территории Казахстана, экспериментальных жилых и общественных зданий для южных сейсмически активных районов, крупных индивидуальных проектов республиканского значения.

Первым на территории СССР институт запроектировал серию крупнопанельных типовых жилых домов и общественных зданий повышенной этажности для районов с высокой сейсмической активностью, а позже был разработан и впервые внедрен проект сейсмостойкого 12-этажного жилого дома, возводимого из монолитного железобетона методом скользящей опалубки.

Помимо экспериментального проектирования сейсмостойких зданий, институт разрабатывал проекты объектов для суровых в отношении климата и экологии мест. Его специалистами были разработаны приемы защиты жизненной среды от ветров, пыли, зноя и морозов, успешно использованные при застройке городов и поселков в местах освоения месторождений нефти и газа.

В 1970-е годы создается ряд уникальных объектов в Алматы – Дворец им. Ленина (ныне Дворец Республики), Окружной дом офицеров, Дворец культуры АХБК, Дом политического просвещения, а также первое на территории СССР 25-этажное сооружение, возведенное в сейсмически активном районе, – гостиница «Казахстан». Важной вехой в развитии градостроительной архитектуры стала комплексная застройка проспекта им. Ленина (ныне проспект Достык).

Коллектив «Казгорстройпроекта» 12 раз занимал первые места во всесоюзных социалистических соревнованиях – это были самые высокие награды страны. В 1980 году институт был награжден орденом Трудового Красного Знамени. В республику для ознакомления с опытом деятельности института приезжали из многих городов СССР.

Горький атындағы мәдениет саябағының кіреберісі, Алматы (1951).
Вход в парк культуры им. Горького, Алматы (1951).
Gorkyi Culture Park entry, Алматы (1951).

establishments, residential buildings for senior officials and cultural figures.

During the Virgin Lands Campaign, the Institute, renamed by that time to Kazgiprogorsselstroy, in a short space of time delivered designs of more than 300 state farms and villages for all grain-growing regions of Kazakhstan, many industrial facilities of Almaty and Ural Oblasts, and developed the Akmolinsk a Master Plan.

The 1960s to 70s went down in the Academy's history as the years of creative search for new architectural forms and methods of real estate development, as well as establishing of one's own national architectural school. This time coincided with a vast scale of civil and residential construction. The Institute was renamed to the Kazgorstroyproekt Head State Design Institute specialised in development of regional planning designs, Master Plans of cities and townships all over the Kazakhstan, pilot designs of residential and public buildings for southern earthquake prone areas, large-scale special designs of republican status.

The Institute was the first in the USSR to design a number of standard high-rise large-panel residential and public buildings for highly earthquake prone areas; and later the Institute delivered and, for the first time, introduced the design of seismic resistant 12-storey residential building constructed of cast-in-place reinforced concrete structures using sliding formwork.

In addition to the pilot designing of seismic resistant buildings, the Institute delivered designs of facilities for areas with severe climatic and environmental conditions. The Institute's professionals had worked out methods for the living environment protection against winds, dust, blazing heat and frosts, which were successfully used to construct buildings in cities and villages of the areas of oil and gas fields development.

In the 1970s, a number of unique facilities have been constructed in Almaty - Lenin Palace (today's Republic Palace), District Officers Club, Cultural Centre of Almaty Cotton Factory, Political Education House, as well as the Kazakhstan Hotel, which is the USSR's first 25-storey building constructed in the earthquake prone area. Lenin Avenue (today's Dostyk Avenue) comprehensive development became a major landmark in the history of local urban architecture.

Kazgorstroyproekt team topped in twelve All-Union socialist competitions, these were the country's most prestigious awards. In 1980, the institute was awarded the Order of the Red Banner of Labor. Specialists from many cities of the USSR came to Kazakhstan to get an insight into the Institute's experience.

In the 1980s, the Institute designed and put into operation

Орталық стадион, Алматы (1951).
Центральный стадион, Алматы (1951).
Central Stadium, Алматы (1951).

Орталық әмбебап дүкен, Алматы (1955).
Центральный универмаг, Алматы (1955).
Central Department Store building, Алматы (1955).

Қазақ драма театры, Алматы (1955).
Казакский драматический театр, Алматы (1955).
Kazakh Dramatic Theater, Алматы (1955).

институт Еңбек Қызыл Ту орденімен марапатталды. Институт тәжірибесімен танысу үшін республикамызға КСРО-ның көптеген қалаларынан мамандар келіп жүрді.

1980-жылдары институт Гурьев облысы Құлсары кентінің әлеуметтік, мәдени және тұрмыстық мақсаттағы объектілері мен тұрғын үйлерін, 25,5 мың нөмірлік Орталық АТС, Қазақстанның Орталық мемлекеттік музейі, «Алатау» шипажайы, сондай-ақ бірқатар көпқабатты үйлер мен денсаулық сақтау және білім беру объектілерінің ғимараттарын жобалап, олар пайдалануға берілді. Осы кезеңде институт жобалары бойынша республикамызда ғана емес, сонымен бірге Арменияда, Ресейде, Тәжікстан мен Түркіменстанда әртүрлі мақсаттағы ғимараттар өте көп салынды.

1990-жылдар – Қазақстанның егемендік алып, жаңа тәуелсіз мемлекеттің қалыптасу жылдары – академия тағдырындағы нарық заңдарын, жаңа экономикалық саясатты зерделеп, айрықша жолдар мен шешімдер іздеп, жаңа жағдайдағы өз орнын табу керек болған айтулы белес болды.

1993 жылы институт «KAZGOR» жобалау академиясы болып қайта құрылды. Академия ұжымы өтпелі кезеңнің қиындығына төтеп беріп қана қойған жоқ, сонымен қатар өзінің осы саладағы жетекші мекеме даңқын сақтап қалды. Міні бұзылмаған материалдық-техникалық базасы мен ең бастысы – кадрлары академияның осы жылдары Қазақстан алдында тұрған жаңа міндеттерді шешуіне мүмкіндік берді. Ол міндеттер – жаңа нормативтік құжаттарды мемлекеттік тілге аударып әзірлеу және басып шығару, нормативтік құжаттардың электрондық деректер базасын жасау, ресурстар бағаларының мониторингін жүргізу, Қазақстан Республикасының сметалық-нормативтік базасы мен құрылыстың сметалық құнын есептейтін программалық жасақтама құру болды. Азаматтық және өнеркәсіптік мақсаттағы объектілер мен қалалардың бас жоспарларын жобалау жұмыстары жалғасын тапты. Өз кезегінде бұл академия қызметінің республиканың басқа өңірлерінде көңінен таралуын талап етті. 1995 жылы Ақмола қаласында, 1997 жылы кейіннен Алматы облысының әкімшілік орталығы болған Талдықорған қаласында, 1999 жылы Қазақстанның мұнайлы астанасы Атырауда өкілдіктер ашылды.

Уақыт талабына үн қоса отырып, KAZGOR 2003 жылы өзінің өндірістік процесіне ISO 9001 халықаралық стандартының талаптарына сәйкестікті растайтын сапа менеджменті жүйесін енгізеді, бұл жобалау шешімдерінің көпідендірілген сапасына жету үшін жобалау процестерін басқаруды жетілдіруге мүмкіндік берді. 2009 жылы ISO 14001:2009 (экологиялық менеджмент) және OHSAS 18001:2007 (кәсіби қауіпсіздік менеджменті және денсаулық) стандарттарының талаптарына сәйкестікті растайтын

В 1980-е годы институтом были спроектированы и введены в эксплуатацию здания объектов соцкультбыта и жилых домов поселка «Кульсары» Гурьевской области, Центральной АТС на 25,5 тысяч номеров, Центрального Государственного музея Казахстана, санатория «Алатау», а также ряда жилых многоэтажных домов и объектов здравоохранения и образования. В этот период по проектам института было построено большое количество зданий различного назначения не только в нашей республике, но и в Армении, России, Таджикистане и Туркменистане.

1990-е годы – годы обретения Казахстаном независимости и становления нового суверенного государства – особая страница в судьбе академии, когда надо было изучать законы рынка, новой экономической политики, искать нестандартные пути и решения, определить свое предназначение в новых условиях.

В 1993 году институт был преобразован в Проектную академию «KAZGOR». Несмотря на сложности переходного периода, коллектив академии сумел не только выстоять, но и сохранить за собой славу ведущего учреждения отрасли. Сохраненная материально-техническая база и, главное, кадры позволили академии решать новые задачи, вставшие в эти годы перед Казахстаном. Такими задачами стали – разработка и издание с переводом на государственный язык новых нормативных документов, создание электронной базы данных нормативных документов, проведение мониторинга цен на ресурсы, создание сметно-нормативной базы Республики Казахстан и программного обеспечения по расчету сметной стоимости строительства. Продолжалась работа, связанная с проектированием объектов гражданского и промышленного назначения, генеральных планов городов. В свою очередь, это потребовало от академии расширения присутствия в регионах республики. В 1995 году было открыто представительство академии в г. Ақмола, в 1997 – в г. Талдықорған, ставшем позднее административным центром Алматинской области, в 1999 году – в г. Атырау, нефтяной столице Казахстана.

В 2003 году, отвечая требованиям времени, KAZGOR внедряет в процессы производства систему менеджмента качества на соответствие требованиям международного стандарта ISO 9001, что позволило, в том числе, улучшить управление процессами проектирования, для достижения гарантированного качества проектных решений. В 2009 году был успешно пройден сертификационный аудит на соответствие требованиям стандартов ISO 14001:2009 (экологический менеджмент) и OHSAS 18001:2007 (менеджмент профессиональной безопасности и здоровье) и получены сертификаты соответствия международным стандартам интегрированной системы менеджмента (ИСМ).

В 2000-х годах по проектам KAZGOR построены жилой комплекс «Нурсая» в Астане, здание Фонда и Офиса

the buildings of social welfare facilities and residential buildings of the village of Kulsary, Guryev Oblast; Central Telephone Exchange for 25,500 numbers; Central State Museum of Kazakhstan; Alatau Resort, as well as a number of multi-storey residential buildings, healthcare and educational facilities. During this period of time, a large number of various use buildings were constructed as per the Institute's designs not only in Kazakhstan, but also in Armenia, Russia, Tajikistan and Turkmenistan.

The 1990s were the years when Kazakhstan achieved nationhood and a new sovereign state emerged, when a special page was added to Academy's history, when it was necessary to study the laws of the market, new economic policy, seek offbeat ways and approaches, find its own mission in new environment.

In 1993, the Institute was reorganised into the KAZGOR Design Academy. Despite the challenges of the transition period, the Academy team managed not only to survive, but also to keep up a reputation of the industry's top institution. The preserved material and technical facilities and, above all, the personnel enabled the Academy to meet the new challenges that Kazakhstan faced these years. These challenges were to develop and publish new regulatory documents translated into the state language, create a regulatory documents database, monitor the prices for resources, create a cost estimate rates database of the Republic of Kazakhstan and software for construction cost estimating. Work on the design of civil and industrial facilities and development of city master plans went ahead. In turn, this required the Academy to expand its presence in regions of the country. In 1995, the Academy established its branch office in Akmola; in 1997, the Academy established the same in Taldykorgan, which became later the administrative center of the Almaty Oblast; in 1999, the branch office emerged in Atyrau, Kazakhstan's oil capital.

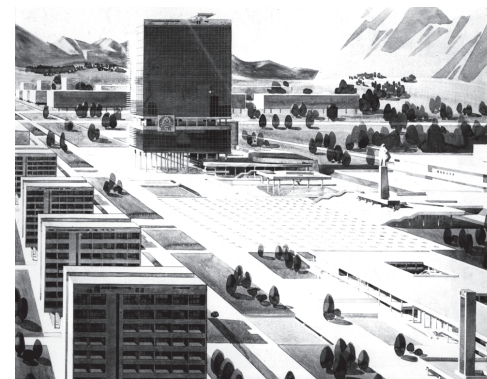
To keep pace with the times, KAZGOR, in 2003, introduced the Quality Management System into the work processes to meet the international standard ISO 9001, which enabled KAZGOR to improve, among other things, the design management in order to achieve quality-assured design proposals. In 2009, KAZGOR succeeded to pass the certification audit for compliance with ISO 14001:2009 (Environmental Management) and OHSAS 18001:2007 (Occupational Health and Safety Management); and certificates of compliance with international standards of the Integrated Management System (IMS) were obtained.

In the 2000s KAZGOR's designs were used to construct the Nursaya Residential Development in Astana, Fund and Office of the First President of the Republic of Kazakhstan,

Батыс тұрғын ауданының құрылысы, Алматы (1965).
Застройка западного жилого района, Алматы (1965).
Western residential area development, Almaty (1965).

Қаратау қаласының орталық бөлігі (1970).
Центральная часть города Каратау (1970).
Kara-Tau city central part (1970).

Ленин атындағы даңғылдың кешенді құрылысын салу, Алматы (1971).
Комплексная застройка проспекта им. Ленина, Алматы (1971).
Integrated development of Lenin Avenue, Almaty (1971).

сертификаттау аудиті сәтті өтіп, біріктірілген менеджмент жүйесінің (БМЖ) халықаралық стандарттарға сәйкестік сертификаттары алынды.

2000-жылдары KAZGOR жобалары бойынша Астана қаласында «Нұрсая» тұрғын үй кешені, Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің қоры мен офисі, Алматы қаласында көпқызметтік «Нұрлы Тау» және «Рахат Тауэрс» кешендері, «Алатау» Инновациялық технологиялар паркі» АЭА, сондай-ақ мектептер, балабақшалар мен басқа да әлеуметтік маңызы бар объектілер салынды. «KAZGOR» ЖА «Теңізшевройл» (ТШО) компаниясының стратегиялық серіктесі болып, компания үшін өнеркәсіптік, әкімшілік және тұрғын ғимараттардың бірқатар жобаларын өзірледі. Шетелдік серіктестерімен, соның ішінде SOM, Foster and Partners, RAMSA компанияларымен бірлесіп отырып, көпқызметтік «Есентай» кешенінің, Алматы қаржы орталығы мен тағы да басқа жобаларды бейімдеуге қатысты көп жұмыс атқарылды. «KAZGOR» ЖА EXPO-2017 жобасы бойынша Астанадағы IT Engineering SA компаниясының серіктесі болды. АҚШ, Ұлыбритания, Түркия, Австрия, Оңтүстік Корея, Германия, БАӘ, Португалия, Ресей, Сингапур, Франция және Жапония елдерінің жетекші жобалау компанияларымен табысты серіктестік байланыстар кеңейіп келеді.

Осы кезеңде жобалау және құрылыс саласында әсіресе ақпараттық қызметтер көрсету бағыты ерекше белсенді дамыды. 2003 жылдан бастап KAZGOR мамандарының күш салуымен құрылыс саласындағы техникалық реттеу мәселелері жөніндегі жалғыз басылым – «Экспресс-информ» ақпараттық бюллетень-журналы шыға бастайды. 2006 жылы Құрылыс істері жөніндегі уәкілетті органның тапсырмасымен академия негізінде мамандандырылған Сәулет, қалақұрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік-техникалық құжаттарды шығарып-тарататын орталық құрылады. Орталыққа көптеген қызметтер, соның ішінде Қазақстанның жобалау-құрылыс кешені субъектілерін нормативтік-техникалық құжаттармен және типтік құжаттамамен қамтамасыз ету, қолданыстағы мемлекеттік нормативтердің тізбелерін шығару, халықаралық құрылыс нормативтерін бейімдеу және басқа қызметтер жүктелді.

Нарық талаптарына жауап бере отырып, KAZGOR сала мамандарына арналған жаңа программалық өнімдерді – Қазақстандағы құрылыстың сметалық құнын есептейтін тұңғыш «SANA-2001» программалық жасақтамасы мен нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық құжаттардың электрондық базасы «DEREK-INFO» ақпараттық жүйесін өзірлеп, оларды тарата бастайды.

2010-жылдар. «KAZGOR» жобалау академиясы ең алдыңғы қатарлы технологияларды, соның ішінде ғимараттарды ақпараттық моделдеу (BIM) технологиясын жобалау

Президента Республики Казахстан, многофункциональные комплексы «Нурлы-Тау» и «Рахат Тауэрс» в Алматы, СЭЗ «Парк инновационных технологий «Алатау», а также школы, детские сады и ряд других социально значимых объектов. ПА «KAZGOR» становится стратегическим партнером компании «Тенгизшевройл» (ТШО), для которой был разработан ряд проектов промышленных, административных и жилых зданий. Совместно с иностранными партнерами, в числе которых – SOM, Foster and Partners, RAMSA, была осуществлена большая работа по адаптации проектов многофункционального комплекса «Есентай», Алматинского финансового района и ряда других. ПА «KAZGOR» стал партнером компании IT Engineering SA по проекту EXPO 2017 в г. Астане. Расширяются плодотворные партнерские связи с ведущими проектными компаниями США, Великобритании, Турции, Австрии, Южной Кореи, Германии, ОАЭ, Португалии, России, Сингапура, Франции и Японии.

В этот период особенно активно развивается направление по предоставлению информационных услуг в сфере проектирования и строительства. С 2003 года благодаря усилиям специалистов KAZGOR начинает выходить информационный бюллетень-журнал «Экспресс-информ» – единственное в строительной отрасли издание по вопросам технического регулирования. В 2006 году по поручению Уполномоченного органа по делам строительства на базе академии создается единый специализированный Центр по изданию и распространению нормативно-технических документов в области архитектуры, градостроительства и строительства. На центр были возложены функции, в том числе, по обеспечению нормативно-техническими документами и типовой документацией субъектов проектно-строительного комплекса Казахстана, издания перечней действующих государственных нормативов, адаптации международных строительных нормативов и другие.

Отвечая на потребности рынка, KAZGOR разрабатывает и начинает реализацию новых программных продуктов для специалистов отрасли – первое в Казахстане программное обеспечение по расчету сметной стоимости строительства «SANA-2001» и информационную систему «DEREK-INFO» – электронную базу нормативных правовых актов и нормативно-технических документов.

2010-е. Проектная академия «KAZGOR» нацелена на внедрение в процесс проектирования самых передовых технологий, в том числе технологий информационного моделирования зданий (BIM). Применение BIM-технологий позволяет проводить постоянную работу по повышению качества выпускаемых проектов и сокращению сроков оказываемых услуг. За счет применения инструментов BIM расширяется спектр оказываемых услуг, в их числе новый вид услуг – перевод 2D проектной документации в графическую

Nurly Tau and Rakhat Towers mixed use developments in Almaty, Free Economic Zone - Alatau Innovative Technologies Park, as well as schools, kindergartens and a number of other facilities of social importance. KAZGOR DA became a strategic partner of Tengizchevroil (TCO), for which a number of industrial, administrative, and residential designs have been developed. KAZGOR DA, together with foreign partners including SOM, Foster and Partners, RAMSA put a lot of effort to adapt the design of Esentai mixed use development, Almaty Financial Centre, etc. KAZGOR DA entered into partnership with IT Engineering SA in Astana EXPO 2017 project. Effective partnerships with top design companies of the USA, UK, Turkey, Austria, Korea, Germany, UAE, Portugal, Russian Federation, Singapore, France and Japan were intensified.

During this period of time, the focus area of the design and construction information services was pressed forward. Since 2003, KAZGOR started to issue the Express-Inform Newsletter thanks to effort of KAZGOR professionals, which is the construction industry's the only publication on technical regulation. In 2006, the KAZGOR-based single specialised Centre competent to publish and distribute the regulatory architectural, urban planning and construction documents was established on behalf of the authority having jurisdiction for construction. The centre was entrusted with functions to provide, among other things, the technical regulation documents and standard documents for design and construction of Kazakhstan facilities, to publish the catalogues of applicable national regulations, to adapt international building codes, etc.

To meet the market demands, KAZGOR develops and launches new software products for industry experts – Kazakhstan's first SANA-2001 software for construction cost estimating and DEREK-INFO information system - database of statutory instruments and technical regulation documents.

2010s. KAZGOR Design Academy was aimed to introduce the leading-edge technologies into the design process including, but not limited to, the Building Information Modeling (BIM). Applied BIM technologies enable KAZGOR to upgrade, on a regular basis, the products being delivered and reduce the time for services completion. Applied BIM tools expand the scope of services provided including, among the others, a new type of services, namely, to convert 2D design documents to 3D graphic model for visualization and collision (inconsistencies) detection and develop the BIM-based design and estimate documents.

Today's KAZGOR Design Academy is the company that provides a package of design services, including but not limited to:

– architectural design and urban planning;

Ленин атындағы сарай мен «Қазақстан» қонақүйі ансамблі, Алматы (1971).
Ансамбль Дворца им. Ленина и гостиницы «Казakhstan», Алматы (1971).
Lenin Palace and Kazakhstan Hotel Architectural Ensemble, Almaty (1971).

процесіне енгізуге күш жұмылдырды. BIM технологияны қолдану шығарылатын жобалардың сапасын арттыру және көрсетілетін қызметтердің мерзімдерін қысқарту бойынша тұрақты жұмыстар жүргізіп отыруға мүмкіндік береді. BIM құралдарын қолдану есебінен көрсетілетін қызметтер аясы көрнекілік және коллизияларды (сәйкессіздіктерді) анықтау үшін 2D жобалау құжаттамасын графикалық 3D моделге ауыстыратын және BIM модел негізінде жобалық-сметалық құжаттама әзірлейтін жаңа қызмет түрімен кеңейді.

Бүгінде «KAZGOR» жобалау академиясы – бұл жобалау саласында қызметтер кешенін, соның ішінде:

- сәулет және қалақұрылысын жобалау;
- конструкцияларды, инженерлік тораптарды, жүйелер мен жабдықтарды жобалау;
- сметалық құжаттама әзірлеу;
- жобаның негізгі тарауларын бейімдеу және жобалаудың барлық кезеңдерінде ҚР нормативтік-техникалық құжаттарының талаптарына сәйкестік бойынша кеңес беру;
- әзірленген жобаның негізгі тарауларын сараптамалық тұрғыдан қарастыру, Қазақстан Республикасы нормативтік-техникалық құжаттарының талаптарына сәйкестік жөнінде ұсынымдар жасау;
- жобалауға және құрылысқа арнаулы техникалық шарттар әзірлеу;
- құрылыс процесін авторлық қадағалау өкілдерінің қолдап жүруі қызметтерін көрсететін компания.

Өмір сүру ортасын жақсартуға және оның жеке әрі қайталанбас келбетін жасауға өзінің үлесін қоса отырып, адамдардың өмір сүру деңгейінің өсуіне және еліміздің әлеуетінің нығаюына ықпал ете отырып, KAZGOR дамып келеді.

«Нұрлы-Тау» көпқызметтік орталығы, Алматы (2003).
Полифункциональный центр «Нурлы тау», Алматы (2003).
Nurly Tau Mixed-Use Development, Almaty (2003).

3D-модель для визуализации и выявления коллизий (несоответствий) и разработка проектно-сметной документации на основе BIM-модели.

Проектная академия «KAZGOR» сегодня – это компания, предоставляющая комплекс услуг в сфере проектирования, в том числе:

- архитектурное и градостроительное проектирование;
- проектирование конструкций, инженерных сетей, систем и оборудования;
- разработка сметной документации;
- адаптация основных разделов проекта и консультации на соответствие требованиям нормативно-технических документов РК на всех стадиях проектирования;
- экспертное рассмотрение основных разделов разработанного проекта, выработка рекомендаций на соответствие требованиям нормативно-технических документов Республики Казахстан;
- разработка специальных технических условий на проектирование и строительство;
- сопровождение процесса строительства представителями авторского надзора.

KAZGOR продолжает свое развитие, внося свой вклад в улучшение среды обитания и придания ей индивидуального и неповторимого облика, способствуя росту уровня жизни людей и укреплению потенциала страны.

«Ұлы жібек жолы» көпқызметтік ансамблі, Талдықорған, (2015).
Многофункциональный ансамбль «Ұлы жібек жолы», Талдықорған (2015).
Uly Zhibek Zoly Mixed-Use Ensemble, Taldykorgan (2015).

– *structural design and design of utilities, systems and equipment;*

- *prepare the cost estimate documents;*
- *adaptation of the main design disciplines and advice on the Kazakhstan's technical regulation documents compliance with the requirements at all design stages;*
- *peer review of the main disciplines of the design developed, making recommendations for the Kazakhstan's technical regulation documents compliance with the requirements;*
- *development of the project specific standards for the design and construction;*
- *on-site designer's supervision.*

KAZGOR carries on its development by putting effort to improve the living environment and give it a tailored and inimitable character, which contributes to growth in the living standard and boost the potential of Kazakhstan.

АЛМА-АТА
ЦЕНТРАЛЬНАЯ ЧАСТЬ
ГОРОДА
-1932-